

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
ПСИХОЛОГІЇ**

Кафедра економіки, підприємництва та менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

«12» вересня 2019 року, протокол № 6

Полова Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова

**КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА В УПРАВЛІННІ
ОРГАНІЗАЦІЄЮ**

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

за вільним вибором здобувача вищої освіти

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Корпоративна культура в управлінні організацією» за вільним вибором здобувача вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-професійних/освітньо-наукових програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Автор-укладач робочої програми:

В.В. Іванова, д.е.н., професор кафедри
економіки, підприємництва та менеджменту, професор

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
економіки, підприємництва та менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 12 від 31 травня 2019 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 5 від 13 червня 2019 р.,
протокол № 6 від 12 вересня 2019 р., *зі змінами*)

© Іванова В.В., 2019 рік
© ДВНЗ «УМО», 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Вибіркова (за вибором ВНЗ)	
		Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	1-й	
		Семестр	
	Спеціалізація: Економіка та управління підприємством	2-й	
		Лекції	
		6	
		Практичні заняття	
		6	
		Самостійна робота	
		78	
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю – залік	

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання
- для заочної форми навчання – 11% : 89%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації корпоративної культури, методикою її діагностики та корекції, використання корпоративної культури для зміцнення іміджу організації, підвищення її цілісності..

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення сутності, основних понять і категорій корпоративної культури;
- вивчення принципів, функцій, змісту процесів і технології формування корпоративної культури;
  - набуття практичних навичок її діагностики;
  - практична підготовка до формування та впровадження та контролю за цими процесами.

Предметом навчальної дисципліни є методика, процеси і технології формування корпоративної культури.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття корпоративної культури, її місце і роль в системі управління організацією;
- принципи та функції корпоративної культури;
- методів формування і застосування корпоративної культури для реалізації цілей організації;
- особливості процесу впровадження корпоративної культури;

уміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань;
- формувати корпоративну культуру організації;
- аналізувати зовнішні чинники впливу й діагностувати стан внутрішнього середовища підприємства для корегування корпоративної культури;
- аналізувати альтернативні варіанти формування корпоративної культури;
- розробляти заходи щодо вдосконалення корпоративної культури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи корпоративної культури

Тема 1 Сутність корпоративної культури організації

Корпоративна культура як цілісна система цінностей. Зміст корпоративної культури. Функції корпоративної культури. Чинники, що впливають на корпоративну культуру. Класифікація корпоративних культур. Критерії корпоративної культури.

Тема 2. Типи та властивості корпоративної культури

Типи корпоративних культур. Структурні елементи корпоративної культури (матеріальні, духовні, знаково-символічні). Важливою складовою управління корпоративною культурою є кадрова система.

Тема 3. Характеристика об'єктів і засобів корпоративної культури організації

Об'єкти корпоративної культури. Корпоративні цінності. Засоби реалізації системи цінностей організаційної культури: лідери організаційної культури, культурні форми, культурні комунікації.

Тема 4. Групи та групова динаміка в організаційній та корпоративній культурі

Поняття і структура групи. Види груп. Процес формування груп. Групова динаміка. Однорідні групи і групове мислення. Соціально-психологічний клімат у колективі. Особливості комунікативних процесів.

Тема 5. Формальні і неформальні групи

Поняття команди, колективу. Формальні та неформальні групи. Формальні та неформальні відносини в колективі.. Ознаки і функції формального управління. Ознаки і функції неформального управління. Процес прийняття рішень в організації.

Змістовий модуль 2. Організація корпоративної культури

Тема 6. Формування корпоративної культури

Поняття і зміст процесу формування корпоративної культури. Підходи до формування корпоративної культури. Фактори, що впливають на корпоративну культуру. Розробка і прийняття документів організації: Культура організації на етапах її життєвого циклу. Механізми зміни культури. Управління та умови успішного проведення змін.

Тема 7. Атрибути та стандарти корпоративної культури.

Корпоративні стандарти як частина корпоративної культури.. Зовнішні атрибути корпоративної культури. Артефакти організаційної культури. Глибинні цінності. Організація і проведення корпоративних заходів у процесі формування стандартів корпоративної культури.

Тема 8. Корпоративна культура і мотивація працівників

Поняття і види мотивації. Моделі та теорії мотивації. Економічні та неекономічні стимули. Мотивуючі та демотивуючі чинники. Методики оцінки мотивації співробітників. Методики оцінки психологічного клімату в колективі. Емоційне вигорання.

Тема 9. Культура управління як елемент корпоративної культури

Стилі керівництва. Роль керівника в побудові корпоративної культури Типологія лідерства. Формальний і неформальний лідер. Функції лідера. Особистісно-професійні характеристики лідера. Роль лідера у формуванні команди. Лідерство і трансляція цінностей в організації.

Тема 10. Діагностика корпоративної культури

Критерії (індикатори) необхідності вивчення корпоративної культури. Оцінка управлінських навичок. Рейтингові оцінки співробітників. Методи діагностики: тестування, анкетування, опитування, виявлення соціально-психологічного клімату. Побудова профілю корпоративної культури. Оцінка ефективності корпоративної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі			
		л	п	срс	ір		л	п	срс	ір
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
Теоретико-методичні основи корпоративної культури										
Тема 1 Сутність корпоративної культури організації						9	2		7	-
Тема 2. Типи та властивості корпоративної культури						9			9	-
Тема 3. Характеристика об'єктів і засобів корпоративної культури організації						9	2	2	5	-
Тема 4. Групи та групова динаміка в організаційній та корпоративній культурі						10			10	-
Тема 5. Формальні і неформальні групи						9			9	
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>						46	4	2	40	-
Змістовий модуль 2.										
Організація корпоративної культури										
Тема 6. Формування корпоративної культури						9	2	2	5	-
Тема 7. Атрибути та стандарти корпоративної культури						8			8	-
Тема 8. Корпоративна культура і мотивація працівників						9		2	7	-
Тема 9. Культура управління як елемент корпоративної культури						8			8	-
Тема 10. Діагностика корпоративної культури						10			10	-
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>						44	2	4	38	-
РАЗОМ:						90	6	6	78	-

5. Теми та зміст практичних занять

№ з/п	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Форма контролю	Години	
				д	з
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
Теоретико-методичні основи корпоративної культури					
1.	Характеристика об'єктів і засобів корпоративної культури організації	Ознайомлення з корпоративними цінностями організацій. Оцінка об'єктів корпоративної культури. Аналіз впливу об'єктів корпоративної культури на діяльність підприємства. Оцінка іміджу	Письмове опитування. Дискусійне обговоренні проблемних питань		2

<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>					2
Змістовий модуль 2. Організація корпоративної культури					
2.	Формування корпоративної культури	Вивчення підходів до формування корпоративної культури. Виявлення та оцінка факторів, що впливають на корпоративну культуру. Ознайомлення з механізмами зміни та поширення корпоративної культури	Письмове опитування. Дискусійне обговоренні проблемних питань		2
3.	Корпоративна культура і мотивація працівників	Ознайомлення з методиками оцінки мотивації співробітників. Оцінка мотивації та настрою колективу. Проведення оцінки соціально-психологічного клімату в колективі. Мотивуючі та демотивуючі чинники.	Письмове опитування. Дискусійне обговоренні проблемних питань		2
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>					4
Разом:					6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи:

1. підготовка до аудиторних занять – 18 год.;
  2. опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 60 год.
- Усього 78 год.*

Звіти про самостійну роботу не надаються. Вивчення відповідного матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань.

Завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання з опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях

<i>Тема</i>	<i>Зміст</i>	<i>Год.</i>
Тема 2. Типи та властивості корпоративної культури	Типи корпоративних культур. Структурні елементи корпоративної культури (матеріальні, духовні, знаково-символічні). Важливою складовою управління корпоративною культурою є кадрова система.	9
Тема 4. Групи та групова динаміка в організаційній та корпоративній культурі	Поняття і структура групи. Види груп. Процес формування груп. Групова динаміка. Однорідні групи і групове мислення. Соціально-психологічний клімат у колективі. Особливості комунікативних процесів	10
Тема 5. Формальні і неформальні групи	Поняття команди, колективу. Формальні та неформальні групи. Формальні та неформальні відносини в колективі.. Ознаки і функції формального управління. Ознаки і	9

	функції неформального управління. Процес прийняття рішень в організації	
Тема 7. Атрибути та стандарти корпоративної культури	Корпоративні стандарти як частина корпоративної культури.. Зовнішні атрибути корпоративної культури. Артефакти організаційної культури. Глибинні цінності. Організація і проведення корпоративних заходів у процесі формування стандартів корпоративної культури	8
Тема 8. Корпоративна культура і мотивація працівників	Поняття і види мотивації. Моделі та теорії мотивації. Економічні та неекономічні стимули. Мотивуючі та демотивуючі чинники. Методики оцінки мотивації співробітників. Методики оцінки психологічного клімату в колективі. Емоційне вигорання	7
Тема 9. Культура управління як елемент корпоративної культури	Стилі керівництва. Роль керівника в побудові корпоративної культури Типологія лідерства. Формальний і неформальний лідер. Функції лідера. Особистісно-професійні характеристики лідера. Роль лідера у формуванні команди. Лідерство і трансляція цінностей в організації.	8
Тема 10. Діагностика корпоративної культури	Критерії (індикатори) необхідності вивчення корпоративної культури. Оцінка управлінських навичок. Рейтингові оцінки співробітників. Методи діагностики: тестування, анкетування, опитування, виявлення соціально-психологічного клімату. Побудова профілю корпоративної культури. Оцінка ефективності корпоративної культури	10
<i>Усього:</i>		61

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Корпоративна культура в управлінні організацією» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання.

Під час лекційного курсу застосовуються:

- мультимедійна презентація;
- дискусійне обговорення проблемних питань.

На практичних заняттях застосовуються:

- ситуаційні завдання;
- робота за методом малих груп;
- програмне забезпечення та Інтернет-технології.

9. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань під час проведення лекцій здійснюється як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції. Поточний

контроль на практичних заняттях здійснюється при розв'язанні окремими студентами або «малими групами» проблемних ситуацій; письмовому опитуванні студентів з питань, визначених планом практичних занять; дискусійному обговоренні проблемних питань з теми заняття, перевірці домашніх завдань.

Підсумковий контроль знань – залік.

10. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Корпоративна культура в управлінні організацією», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі (табл. 10.1).

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Оцінювання студентів заочної форми навчання відбувається на підставі виконаних домашніх завдань, виконання завдань на аудиторних заняттях (табл. 10.1).

Таблиця 10.1

Шкала оцінювання студентів заочної форми навчання

Виконання завдань для самостійної роботи			Усього за самостійну роботу	Ауд. робота	Усього
Реферат з проблемних питань	Кейси щодо діяльності конкретних суб'єктів бізнесу	Практичні завдання на основі даних конкретних суб'єктів бізнесу			
0-20	0-30	0-10	0-60	0-40	0-100

Результати навчання проставляються за трьома шкалами (табл. 10.2). Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Таблиця 10.2

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

11. Рекомендована література**11.1. Базова література:**

1. Корпоративна культура : навч. посібник / Г. М. Захарчин, Н. П. Любомудрова, Р. О. Винничук, Н. В. Смолінська. – Львів : Новий світ-2000, 2016. – 342 с.
2. Колесников, А. В. Корпоративная культура современных организаций : курс лекций / А. В. Колесников. – Москва : Альфа-Пресс, 2011. – 448 с.
3. Корпоративна культура : навч. посібник / за ред. Г.Л. Хаєт. – Київ : Центр навч. л-ри, 2003. – 403 с.

11.2. Додаткова література:

1. Корпоративная культура и лидерство / Марвин Бауэр, Давид Жакмон, Сара Йик, [и др.]. – Москва : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 160 с.
2. Лайкер, Джеффри Корпоративная культура Toyota : уроки для других компаний / Джеффри Лайкер, Майкл Хосеус. – Москва : Альпина Паблишерз, 2011. – 354 с.
3. Бехар, Говард Дело не в кофе : корпоративная культура Starbucks / Говард Бехар при участии Джанет Голдстейн ; пер. с англ. М. Суханова. – 6-е изд. – Москва : Альпина Паблишерз, 2013. – 186 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційні сайти періодичної літератури:

<i>Назва журналу</i>	<i>Офіційний сайт</i>
Актуальні проблеми економіки	www.eco-science.net
Економіка і держава	www.economy.in.ua
Економіка та підприємництво	www.nbu.gov.ua/portal/ Soc _Gum/Etp/texts.html

3. Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

<i>Назва</i>	<i>Офіційний сайт</i>
Верховна Рада України	www.portal.rada.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	www.me.gov.ua
Міністерство фінансів	www.minfin.gov.ua
Державна податкова служба України	www.tax.gov.ua
Державна служба статистики України	www.ukrstat.gov.ua
Національний інститут стратегічних досліджень	www.niss.gov.ua
Антимонопольний комітет України	www.amc.gov.ua

Зміни та доповнення до робочої програми
(вносяться в процесі використання робочої програми)

Текст до внесення змін	Нова редакція	Затвердження змін
1. 2.		Протокол № _____, від «_____» _____ 201__р. Завідувач кафедри _____ (підпис)